

Op ontdekkingsreis

Op uitnodiging van kunstorganisatie VHDG toert Bram Kuypers in een SRV-wagen door Friesland. Een ontdekkingsreis door het land van zijn voorouders.

ELISABETH POST

Een bruine kip stapt nieuwsgierig de SRV-wagen binnen. Ze nestelt zich even later onder de tafel op een lege rugzak. Bram Kuypers (29) moet lachen. „Zo meteen gaat ze ook nog een ei leggen.” Het bezoek van de hen illustreert hoe de reis van de beeldend kunstenaar door Friesland verloopt: verrassend en soms een beetje vreemd.

De tocht met de wagen voerde Kuypers maandag naar Tzum. Daar parkeerde hij het voertuig, nadat hij had gevraagd of hij welkom was, op het erf van zorgboerderij Berne Wille aan de Wommelserweg. Kuypers komt uit Arnhem, maar heeft Friese voorouders. Hij treedt tijdens de zes weken dat hij in de SRV-wagen door Friesland reist in hun voetsporen. De verhalen die hij over ze hoort, de indrukken die hij opdoet, verwerkt hij uiteindelijk in een tentoonstelling.

„Mijn overgrootvader was leideker. Hij heeft in Tzum de kerktoeren van leisteen voorzien”, weet Kuypers. Dat verhaal werd hem verteld

door zijn pake en oma Postma in Groningen. Zo weet Kuypers ook dat diezelfde overgrootvader het dak van de Sneker Waterpoort bekleedde. Hij belt zijn grootouders vrijwel dagelijks. Zij zijn een grote bron van informatie, zegt Kuypers. Ze vertellen ook dat zijn overgrootvader nergens bang voor was. „Hij zou een koprol hebben gemaakt in het kruis bovenop de torenspits in Tzum. En die is hoog.”

Gisteren beklom hij de Tzummerkerktoren. Van de koster kreeg hij drie leistenen. Die gaat Kuypers gebruiken. „Waarschijnlijk wordt het werk iets voor aan de wand.” In de SRV-wagen werkt hij tijdens de reis aan het project. Als het bed is opklapt, kan de kunstenaar bij de werkbank.

De wagen gaat gemiddeld zo'n 25 kilometer per uur. De tocht verloopt dan ook via binnenwegen. Als chauffeur heeft Kuypers dus alle tijd om rustig om zich heen te kijken en het landschap in zich op te nemen. Met de racefiets – die voor in de wagen staat geparkeerd – verkent hij ook geregeld de omgeving. Hij associeert, bezint en probeert vreemde te-

genstrijdigheden aan elkaar te verbinden tijdens een fietstochtje of rijdend in de wagen.

Op die manier schept hij kunst, zegt hij. Zo groef hij – het was een opdracht – in Nijmegen op een nog braakliggend woningbouwterrein een kraanwagen voor de helft in. Hij volgde voor het project eerst de opleiding tot kraanmachinist, kocht een kraan en begroef die op de tentoonstellingsplek. „Het verbeeldt de machine die wordt opgeofferd aan de natuur.”

In gedachten speelt hij nu met de leistenen, een gouden haantje op de toren, windmolens, het Friese, vlakke landschap en de fraaie wolkenpartijen. Uiteindelijk komt daar wel iets uitrollen, daar is hij wis van. Dan is het tijd te vertrekken. Op naar Sexbierum. „Een nachtje slapen naast de windmolens. Ik zie wel hoe dat is.” Zonder hen, die is uitgestapt.

Bram Kuypers begon de reis op 8 september die duurt tot 26 oktober. Vanaf 26 oktober is er een tentoonstelling van het door Kuypers tijdens de reis vervaardigde werk. Kuypers reis is te volgen via voorheendegemeente.nl

Bram Kuypers voor de kerk in Tzum. FOTO HOGE NOORDEN/JAAP SCHAAF